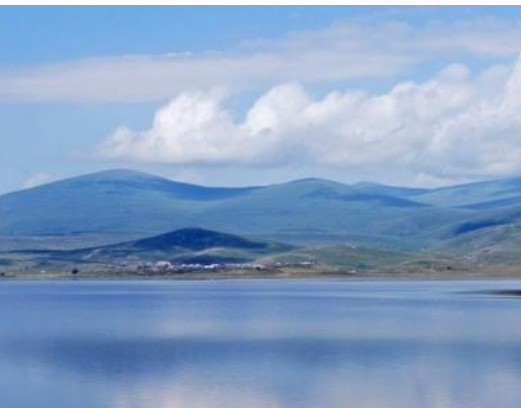




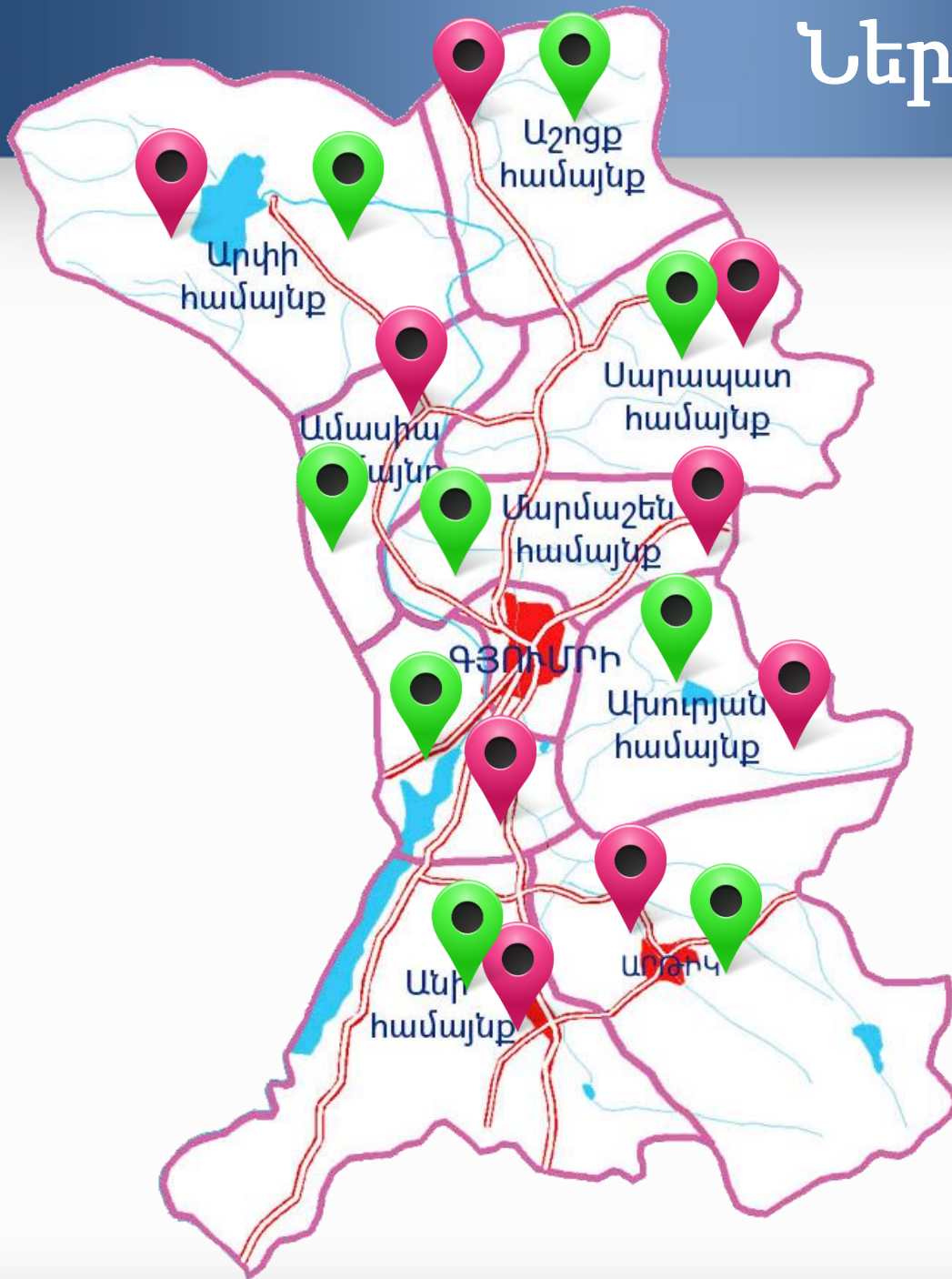
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ, ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ



2018 թ.

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Ներդրումային ծրագրեր



2018թ.

Կապիտալ ներդրում՝ **28.8** մլրդ.դրամ

(ոչ գյուղատնտեսական)

Մեկ շնչի հաշվով՝ **120.3** հազ. դրամ

Ստեղծվելիք աշխատատեղեր՝ **852**

2017թ.

Կապիտալ ներդրում՝ **22.2** մլրդ.դրամ

Մեկ շնչի հաշվով՝ **92.6** հազ. դրամ

Ստեղծված աշխատատեղեր՝ **541**

ՀՀ Շիրակի մարզի գործարարների 2018 թվականի «ՀԱՅ-ՌՈՒՍԱԿԱՆ» առաջին բիզնես ֆորում

Ֆորումի նպատակն է տնտեսության տարբեր ոլորտներում ծանոթանալ մարզի գործարար միջավայրին, հավաքագրել և համակարգել առկա գործարար տեղեկատվությունը, այն ներկայացնել Ռուսաստանի Դաշնության տարբեր մարզերի վարչական կառույցներին և գործարարներին՝ հետագա հնարավոր համագործակցության ուղիներ փնտրելու, երկկողմանի կապեր հաստատելու և համատեղ գործունեություն ծավալելու համար՝ խթանելով պետական համակարգում և տնտեսության տարբեր ոլորտներում ներդրումները:



Ներդրումային ծրագրեր – մասնավոր հատված 2018թ.

h/h	Համայնք	Անվանումը	Ձեռնարկության անվանումը	Ծրագրի նկարագրություն	Ծրագրի արժեքը (մլն.դրամ)	Պետությունից օժանդակություն	Աշխատատեղեր
1	Արփի	«Արդենիս ՌԱՅ» հյուրատուն	Նոր նախաձեռնվող ձեռնարկություն	Հյուրատուն նախատեսված 12 մարդու համար, բացօթյա տաղավարներ, թոնրատուն, շոգեբաղնիք, ջերմատուն, ձիարշավարան, բուժասենյակ	24.2	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	3
2	Գյումրի	Տրիկոտաժի արտադրության ընդլայնում	«Հակոբյան Ռուստամ» ԱԶ	Կիսակառույց արտադրամասի շինարարության ավարտ, նոր մեքենասարքավորումների ձեռք բերում:	50.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	15
3	Գյումրի	Ջերմոցային տնտեսություն	«Արտյոմ Խաչատրյան» ԱԶ	Կառուցել 5000քմ մակերեսով ջերմոց՝ հիդրոպոնիկ եղանակով (վարդերերի աճեցում)	195.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	9
4	Մարմաշեն (Մայիսյան)	Գործող ձեռնարկության զարգացում	«ՀԱՅԱՏՈՒ» ՍՊԸ	Տեխնիկական վերազինում	39.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	43
5	Մարմաշեն (Քեթի)	«Հեքիաթային այգի» հանգստի գոտի և հյուրանոցային համալիր	«Ադամյան Գագիկ» ԱԶ	Հյուրանոցի կառուցում (մեկտեղանի, երկտեղանի, երեքտեղանի և դեյուքս կարգի երկտեղանի), կոնֆեռանս դահլիճ մինչև 100 հոգու համար	345.0	բաժնեմասային ներդրում ներառյալ վենչուրային ներդրում	20
6	Գյումրի	Զինսի տաբատի արտադրություն	Նոր նախաձեռնվող ձեռնարկություն «Արշալույս» ԲԲԸ	Արտադրողականությունը տարեկան կազմում է 240 000 հատ ջինսե տաբատ	631.6	ԱԱՀ վճարման հետաձգում, ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	70
7	Գյումրի	Երկաթի վերամշակման արտադրամասի հիմնում	«Արթուր Ավայան» ԱԶ	Արտադրական հզորությունը կարող է կազմել Փ6 և Փ8 արտադրատեսակների գծով օրական մինչև 1,5-2 տոննա արտադրանք, զույլ տեսակի արտադրանք, որի նախագծային հզորությունը կազմում է օրական 3-4 տոննա	50.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	18

Ներդրումային ծրագրեր – մասնավոր հատված 2018թ.

h/h	Համայնք	Անվանումը	Ձեռնարկության անվանումը	Ծրագրի նկարագրություն	Ծրագրի արժեքը (մլն.դրամ)	Պետությունից օժանդակություն	Աշխատատեղեր
8	Գյումրի	Նկարչական բնական յուղաներկերի, գուշի, դամարի լաքի, կտավատի ձեթի արտադրությունները	Հայաստանի կույրերի միավորման «Գյումրու ՈւԱԶ» ՍՊԸ	Բնական յուղաներկերի, գուշի, դամարի լաքի, կտավատի ձեթի արտադրություններ	4.8	բաժնեմասային ներդրում ներառյալ վենչուրային ներդրում	12
9	Գյումրի	Նյու Ավենյու ՓՄՁ բիզնես հարթակ և հյուրանոց	«Սախկալյան և ընկերներ» ՍՊԸ	60 հազ.քմ հողատարածքում 104 սենյակից (312 մահճակալ), ինչպես նաև 12 բարձրակարգ (VIP) սենյակից (40 մահճակալ) բաղկացած հյուրանոցի գործարկում	317.2	բաժնեմասային ներդրում ներառյալ վենչուրային ներդրում	200
10	Գյումրի	«Խելացի տուն» համակարգի արտադրություն	«Կանաչ տեխնոլոգիաների հայկական կենտրոն» հիմնադրամ	«Խելացի տուն» համակարգերը նախատեսված են բնակելի տների, գրասենյակների, արտադրական տարածքների լուսավորության, ջերմաստիճանի հսկման ու կարգավորման, տարբեր կենցաղային ու տեխնոլոգիական սարքավորումների կառավարման, ինչպես նաև վթարային իրավիճակներում (հրդեհ, ջրի, գազի արտահոսք և այլն) ահազանգելու կամ որոշակի նախնական կանխարգելիչ գործողություններ իրականացնելու համար	20.0	բաժնեմասային ներդրում ներառյալ վենչուրային ներդրում	9
11	Գյումրի	Մսամթերքի (սառեցված կիսաֆաբրիկատների և երշիկի) արտադրություն	«Բելիսսիմո գրուպ» ՍՊԸ	խորը սառեցման սառնարանային խցիկի կառուցում և թարմ մսի ընդունման սառնարանային խցիկի կառուցում	60.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	10

Ներդրումային ծրագրեր – մասնավոր հատված 2018թ.

h/h	Համայնք	Անվանումը	Ձեռնարկության անվանումը	Ծրագրի նկարագրություն	Ծրագրի արժեքը (մլն.դրամ)	Պետությունից օժանդակություն	Աշխատատեղեր
12	Աշոցք (Բավրա)	Հնդկացորենի ցանքատարածությունների ընդլայնում	«ՆՈՐ ՀԱՏԻԿ» կոոպերատիվ	Գազիֆիկացում և ֆոտոսեպերատորի ձեռք բերում	15.0	ենթակառուցվածքի կառուցում (գազաֆիկացում), և ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	21
13	Մարմաշեն (Ջաջուռ)	Ջաջուռի ածխահանքի վերաթողարկում	«ԿԱՐԻՆ ԳԵՈ» ՓԲԸ	Հանքի շահագործում (90000 տոննա ածուխ)	100.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	20
14	Գյումրի	Գյումրու մարզամշակութային կենտրոնի արդիականացում	«Գյումրու մարզամշակութային կենտրոն» ՍՊԸ	Վերանորոգման աշխատանքներ (շինության մուտքի կամարների երեսպատում, տանիքի վերանորոգում, ներքին հարդարում և այլն), դահլիճի վերանորոգում, փոքր համերգային-ժամանցային դահլիճի վերանորոգում և կահավորում, կենդանի երաժշտության բար-ակումբի վերանորոգում և կահավորում	100.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	20
15	Սարապատ	«Բիզնես մոդելի խրախուսումը որպես Սարապատ համայնքի զարգացման գրավական»	«Compass աջակցման խումբ»	Ստեղծել տուրիստական այցելությունների բիզնես կենտրոն, որը կգրադվի ՀՀ այլ մարզերից և այլ երկրներից ժամանած զբոսաշրջիկների, ՔՀԿ-ների ներգրավման, համայնքում նրանց շրջագայությունների կազմակերպման, ինչպես նաև գիշերակացի, սննդի և այլ հարակից ծառայությունների մատուցման խնդիրներով	8.0	բաժնեմասային ներդրում՝ բիզնես պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցություն	5
16	Մարմաշեն (Կապս)	«Կապսի Ձոր ռեզորթ» հանգստյան գոտի	Նոր նախաձեռնվող ձեռնարկություն «Կապսի Ձոր ռեզորթ»	Հանգստյան գոտին ունի մոտ 2 հա տարածք, որտեղ բացի հյուրանոցային տարածքից, առկա են նաև անասնազոմ, արհեստական լճակ, շոգեբաղնիք, անտառ և տաղավարներ	43.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	15

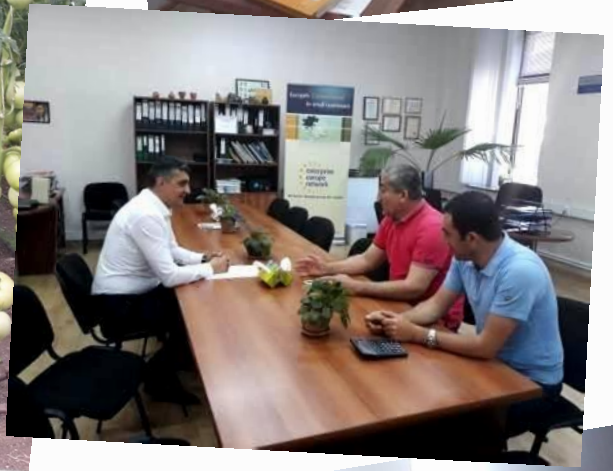
Ներդրումային ծրագրեր – մասնավոր հատված 2018թ.

h/h	Համայնք	Անվանումը	Ձեռնարկության անվանումը	Ծրագրի նկարագրություն	Ծրագրի արժեքը (մլն.դրամ)	Պետությունից օժանդակություն	Աշխատատեղեր
18	Գյումրի	Աննանիկս ատթոտուրսինգ	«Աննանիկս» ՍՊԸ	Նոր համակարգիչների և գույքի ձեռք բերում (ԱՄՆ-ի «Միլիկոնյան հովտում» նվազագույնը 4 ամսով ներկայացուցչի անհրաժեշտություն): Զբաղվում է կայքերի, մոբայլ հավելվածների, առցանց ծառայությունների և խաղերի (առցանց և մոբայլ) նախագծմամբ, մշակմամբ և սպասարկմամբ	15.0	կազմակերպության գործունեության մասին տեղեկատվության տարածում սփյուռքում և տարածքի տրամադրում	15
19	Սարապատ	Սարապատ համայնքում ջրի շշալցման գործարան	Նոր նախաձեռնվող ձեռնարկություն «Ակունք»	Խմելու բնական աղբյուրի ջրի շշալցմամբ՝ գազավորված և չգազավորված տարբերակով, ինչպես նաև արտադրել օրգանական լիմոնադ:	20.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	12
20	Գյումրի	«Չերքեզի ձոր» ձկնային տնտեսություն	«Խայծ Իշխան» ՍՊԸ	Ձկնային տնտեսության և խավիարի արտադրության զարգացում, հյուրանոցային համալիրի և բազմաֆունկցիոնալ սրահի կառուցում	2420.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	100
21	Ագատան	ԽԵԱ, ՄԵԱ, խոզի մորթի և մսամթերքի մշակում	«Կումայրի մսամթերք» ՍՊԸ	Անասունների աճեցում և կերակրում, կոմբիկերերի արտադրություն, անասունի մորթ և մշակում, մսամթերքի արտադրություն, արտադրանքի պահպանում և իրացում, այլ ծառայություններ:	35.0	բաժնեմասային ներդրում ներառյալ վենչուրային ներդրում, ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	14
22	Գյումրի	Արտահանման խթանում	«ԶԻ-ԷՄ-ԷՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ	Ստեղծել և սպասարկել կայք-պորտալ, որը իր մեջ կպարունակի 5 լեզուներով (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն, պարսկերեն, վրացերեն) պրոֆեսիոնալ թարգմանությամբ մանրամասն տեղեկատվություն մարզում գործող ՓՄՁ արտադրվող ապրանքների և պոտենցիալ արտադրանքի ու ծառայության մասին	38.0	բաժնեմասային ներդրում ներառյալ վենչուրային ներդրում	15

Ներդրումային ծրագրեր – մասնավոր հատված 2018թ.

h/h	Համայնք	Անվանումը	Ձեռնարկության անվանումը	Ծրագրի նկարագրություն	Ծրագրի արժեքը (մլն.դրամ)	Պետությունից օժանդակություն	Աշխատատեղեր
23	Արթիկ	Զրագործություն	«Գևորգ – Արշակ» ՍՊԸ	Կազմակերպվելու է ծիրանաչրի, սալորաչրի և դեղձի չրի արտադրություն	7.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	10
24	Մարմաշեն (Կրաշեն)	Անմոռանալի էկոթեյեր Կրաշենից	Նոր նախաձեռնվող ձեռնարկություն «Էկո Կրաշեն» ԱԶ	Թեյի արտադրություն: Խոտաբույսերի հավաքչությամբ: Խոտաբույսերի հավաքում, լվացում, չորացում, մանրացում, փաթեթավորում և շուկայի արտահանում	4.0	ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	10
25	Գյումրի	Մեր ուժերով բարեփոխենք մեր կյանքը	Նոր նախաձեռնվող ձեռնարկություն «Ուստա Կարապետ» ՍՊԸ	Բարձրորակ տրիկոտաժի արտադրության ձեռնարկության ստեղծում	501.1	ենթակառուցվածքների կառուցում, ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում	16
26	Մարմաշեն	«Ուռնի ձոր»	Նոր նախաձեռնվող ձեռնարկություն ՓԲԸ («Խայծ Իշխան» ՍՊԸ և «Լենտեքս» ՍՊԸ	Էկո-գյուղի կառուցման ծրագրի նպատակն է ստեղծել Շիրակի տարածաշրջանում (Ուռնի ձորում) տուրիստական, էկո-ագրարային համալիր	800.0	ճանապարհների բարեկարգում, ցածր տոկոսադրույքով վարկավորում, երկարաժամկետ լիզինգ	50
	Ընդամենը				5854.8		742

Ներդրումային ծրագրեր – մասնավոր հատված 2018թ.



2018 թվականի բյուջեից
նպատակային հատկացումներ
սուբսենցիաներ ստանալու
համար

Համայնքների կողմից ներկայացված սուբվենցիայի հայտեր

Աշոցք համայնք

- Փոքր Սեպասար-Մ1 ճանապարհահատվածի կոպճապատման աշխատանքներ (7,0 մլն.դրամ):

Սարապատ համայնք

- Սերմագտման, ախտահանման, մանրացնող և բարձիչ սարքավորումների ձեռք բերում (8,5 մլն.դրամ):

Սարմաշեն համայնք

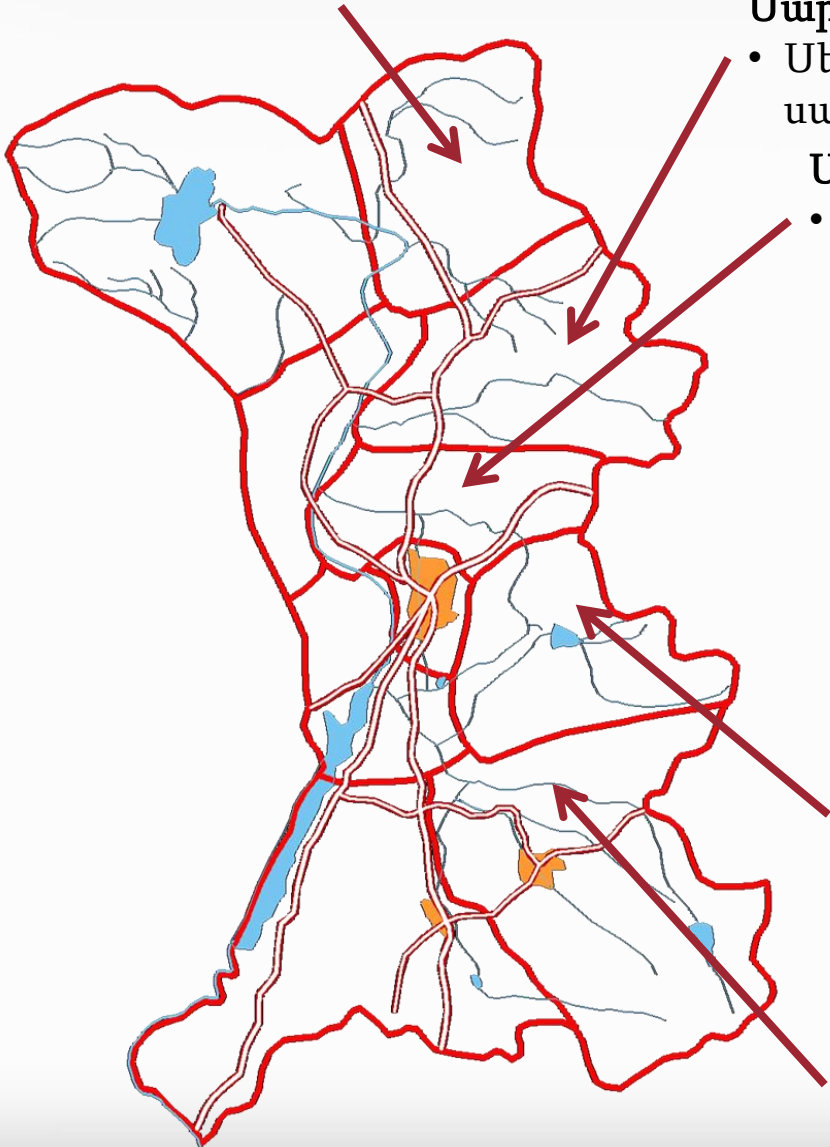
- Կոմունալ ծառայության և աղբահանության ավտոտրանսպորտային միջոցների ձեռքբերում (91,5 մլն.դրամ):

Ախուրյան համայնք

- Կամո բնակավայրում համայնքային կենտրոնի, մանկապարտեզի կառուցում (72,8 մլն.դրամ),
- Նոր Ախուրյան թաղամասի ճանապարհի շարունակության 1314մ հատվածի ասֆալտապատում (43,2 մլն.դրամ),
- Բասեն մանկապարտեզ ՀՈԱԿ-ի շենքի վերանորոգման ծրագիր (16,6 մլն.դրամ),
- Կառնուտ բնակավայրի հասարակական նշանակության շենքի վերանորոգման աշխատանքներ (15,0 մլն.դրամ),
- Հովիտ բնակավայրի վարչական կենտրոնի և բնակիչների հանգստի կազմակերպման համար նախատեսված կառույցի վերանորոգման աշխատանքներ (13,6 մլն.դրամ):

Անուշավան համայնք

- ներհամայնքային թիվ 13,14,24,25,29 փողոցների բազալտե խճով կառուցման աշխատանքներ (7,5 մլն.դրամ):
- ոռոգման ինքնահոս փակ համակարգի պլաստիկ խողովակաշարով կառուցման ծրագիր (18,0 մլն.դրամ):



Համայնքների կողմից ներկայացված սուբվենցիայի հայտեր

Արփի համայնք

- Բերդաշեն և Զորակերտ բնակավայրերում համայնքային հանդիսությունների սրահի վերանորոգում (8,7 մլն.դրամ):

Ամասիա համայնք

- միջշարային մշակաբույսերի մշակության գյուղտեխնիկայի և գործիքների ձեռքբերում (25,0 մլն.դրամ):

Գյումրի համայնք

- Գյումրի քաղաքի Մուշ2/2 թաղամասի հրապարակի կազմակերպում և բարեկարգում (105,5 մլն.դրամ),
- Կոմունալ ծառայության և աղբահանության ավտոտրանսպորտային միջոցների ձեռքբերում (140,8 մլն.դրամ),
- Կոմունալ ծառայության ավտոտրանսպորտային միջոցների ձեռքբերում (93,9 մլն.դրամ):

Առափի համայնք

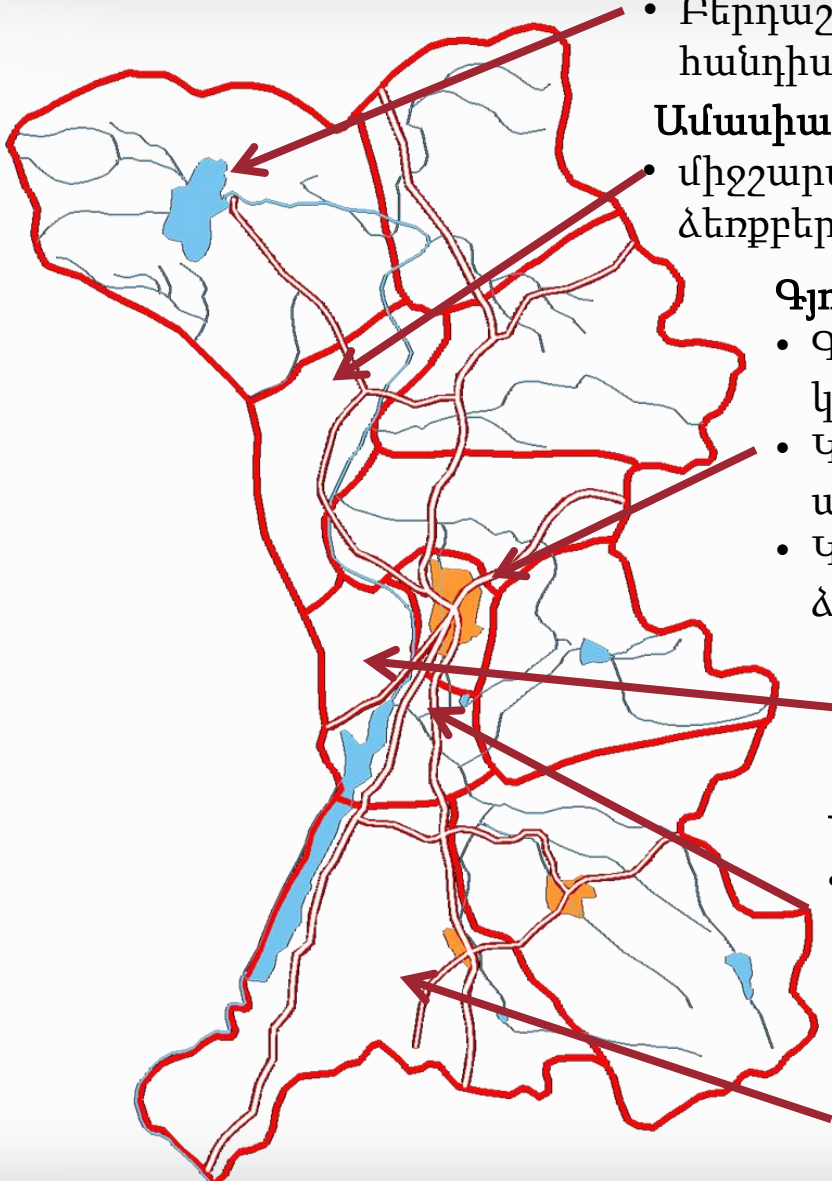
- ներհամայնքային թիվ 1 ճանապարհի 1,2 կմ հատվածի և համայնքի կենտրոնի ասֆալտապատում (57,9 մլն.դրամ):

Ազատան համայնք

- կենտրոնական թիվ 1 փողոցի հիմնանորոգման մայրերի նորոգման և երկրորդական փողոցների խճապատման աշխատանքներ (22,8 մլն.դրամ):

Անի համայնք

- սահմանամերձ և լեռնային 10 բնակավայրի գիշերային լուսավորման ցանցի անցկացման աշխատանքներ (49.5 մլն.դրամ):



Տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված սուբվենցիոն ծրագրեր

- ՀՀ ՏԶԼԿՆ ներկայացված սուբվենցիոն ծրագրերի քանակ՝ 19
- Միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից հավանության արժանացած ծրագրերի քանակ՝ 11 (483.5 մլն դրամ, որից պետության համամասնությունը՝ 192.2 մլն դրամ)
- Ավարտված աշխատանքներ՝ 8 (319.7 մլն դրամ, որից պետության համամասնությունը՝ 137.2 մլն դրամ)



Ազատան համայնքի կենտրոնական թիվ 1 փողոցի հիմնանորոգման մայրերի նորոգման և երկրորդական փողոցների խճապատման աշխատանքներ

Յկմ փոսային նորոգում, ասֆալտապատում 1140 մ, մայր 720 գծամետր



Աշոցք համայնքի ճանապարհահատվածի կոպճապատման աշխատանքները

Սուբվենցիոն ծրագրի շրջանակներում իրականացվել են Շիրակի մարզի Աշոցք համայնքի Փոքր Սեպասար-Մ1 ճանապարհահատվածի կոպճապատման աշխատանքներ : 6 մլն 810 հազար գումարի շրջանակներում կատարվել են 1323 մետր կոպճապատման աշխատանքներ, 9129 քմ հողային պաստառի հարթեցում, կոպճավազային խառնուրդով 9128 քմ մակերեսով մանգաղաձև ծածկ է արվել: Գումարի 74% համայնքի ներդրումն է, 26%` պետությանը: Աշխատանքներն իրականացվել են Աշոցքի ճանշինի կողմից:



Իրականացվում է «Մուշ» 2/2 թաղամասի հրապարակի կառուցումը

Գյումրիում կառավարության հետ համատեղ իրականացվում է «Մուշ» 2/2 թաղամասի հրապարակի կառուցումը, որի 70%-ի ներդրումն իրականացնում է համայնքը, իսկ 30%-ը՝ կառավարությունը: Սուբվենցիոն այս ծրագրով նախատեսվում է նորաճ հրապարակի կառուցում ընդհանուր 28000 քմ մակերեսով, որից հասարակական կառուցապատման տարածք՝ 10850 քմ, կանաչապատ տարածք՝ 1450 քմ, ջրավազան՝ 80 քմ: Ընդհանուր առմամբ ըստ նախագծի կապիկապատվի՝ 5029քմ տարածք, 6900քմ էլ կիճապատվի: Աշխատանքներն ընթացքի մեջ են: Ծրագրի արժեքը 105մլն 484 հազար դրամ: Աշխատանքներն իրականացվում են «Վահրադյան Շին» ՍՊԸ կողմից:



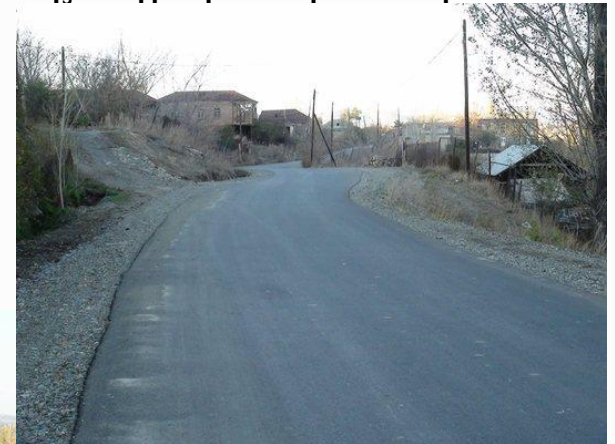
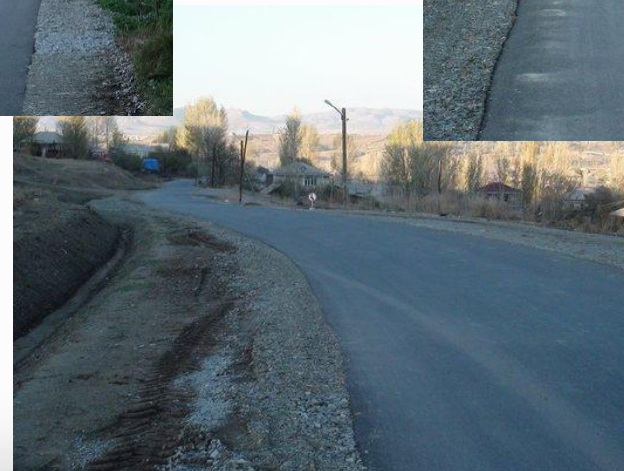
Կոմունալ ծառայության և աղբահանության ավտոտրանսպորտային միջոցների ձեռքբերում

Գյումրու քաղաքապետարանը ձեռք է բերել 2 ինքնաթափ և 3 աղբատար մեքենա: Այս ծրագիրն իրականացվում է 47-53 տոկոս հարաբերակցությամբ: Լրիվ նոր մեքենաներ են՝ եվրո դասի, 11 տոննա տարողությամբ: Այս մեքենաները շատ կարևոր են քաղաքի կոմունալ ծառայության համար: Մենք ունենք մեքենաներ, որոնք արդեն դուրս են եկել շարքից: Իհարկե, դրանք ևս կվերականգնենք և այս մեքենաների հետ զուգահեռ կշարունակեն աշխատել:



ՀՀ Շիրակի մարզի Առափի համայնքի ներհամայնքային թիվ 1 ճանապարհի 1,2 կմ հատվածի և համայնքի կենտրոնի ասֆալտապատում:

Սուբվենցիոն ծրագրի շրջանակներում ասֆալտապատվելու է Շիրակի մարզի Առափի համայնքի ներհամայնքային թիվ 1 ճանապարհի 1,2 կմ հատվածն ու համայնքի կենտրոնը: Արդեն կառուցվել են 1500 մետր երկարությամբ կողային առուներ, որոնց միջոցով կհեռացվի փողոցով հոսող ջուրը, տեղադրվել են 250 խորանարդ մետրանոց կողային սյուներ, թվով 26 հատ ազդանշանային սյուներ: Ծրագրի արժեքը 54մլն 982 հազար դրամ է, համայնքը տրամադրել է գումարի 60%, պետական աջակցությունը՝ 40%: Է: Շինարարական աշխատանքներն իրականացնում է «Մերձմեսկոլյան» ԲԲԸ կողմից, դրանք մոտենում են ավարտին, մի քանի օրից կավարտվեն նաև գյուղի կենտրոնական մասի ասֆալտապատման աշխատանքները:



Անուշավանի համայնքի հինգ փողոցներ սուբվենցիոն ծրագրով նորոգվել են

Անուշավանի համայնքի և պետության համագործակցության արդյունքում ներհամայնքային թիվ 13,14,24,25,29 փողոցները նորոգվել են բազալտե խճով: Ընդհանուր առմամբ հիմնանորոգվել է 6260 քմ հատված: Ծրագրի արժեքը 7միլիոն 590 հազար դրամ է, համայնքի մասնակցությունը 64%: Աշխատանքներն իրականացվել են «Ճանշին» ՓԲԸ կողմից:



Անուշավան համայնքի ոռոգման ինքնահոս փակ համակարգի պլաստիկ խողովակաշարով կառուցման ծրագիր

Սուբվենցիոն ծրագրի շրջանակներում նորոգվում է Անուշավան համայնքի ոռոգման համակարգի 800 մետր երկարությամբ հատված: Ոռոգման ինքնահոս փակ համակարգի պլաստիկ խողովակաշարով կառուցման աշխատանքների իրականացման համար նախատեսված է 18 մլն դրամ, որն հատկացնելու են համայնքն ու պետությունն համատեղ: Ծրագրի իրականացման արդյունքում 400 տնտեսություն կկարողանա ոռոգել հողերը, 50հա-ով կավելանա ոռոգելի հողերի տարածքը:



Գիշերային լուսավորության ցանցի անցկացում Անի խոշորացված համայնքի սահմանամերձ և լեռնային 10 բնակավայրերում

Գիշերային լուսավորության ցանցի անցկացում սահմանամերձ և լեռնային 10 բնակավայրերում Շիրակի մարզի Անի խոշորացված համայնքի սահմանամերձ և լեռնային 10 բնակավայրերի գիշերային լուսավորման ցանցի անցկացման աշխատանքներն իրականացվում են համայնքի և պետության համագործակցության արդյունքում: Անիավան, Բագրավան, Ջրափի, Աղին, Հայկաձոր, Լուսաղբյուր, Գուսանազյուղ, Սարակապ, Լանջիկ և Սառնաղբյուր համայնքներում սուբվենցիոն ծրագրով նախատեսված է 250 լուսակրի տեղադրում, ընդհանուր 7 կմ երկայնքով: Աշխատանքները մեկնարկվել են Աղին, Ջրափի, Բագրավան, Գուսանազյուղ, Հայկաձոր բնակավայրերում: Ծրագրի արժեքը 32մլն 400 հազար դրամ է, գումարի 60% համայնքի ներդրումն է 40-ը՝ պետության: Աշխատանքներն իրականացվում են «Ույուտ Սենթր» ընկերության կողմից:



Նոր Ախուրյան թաղամասի ճանապարհի շարունակության 1314մ հատվածի ասֆալտապատում

Սուբվենցիաների տրամադրման միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից հավանության արժանացած ծրագրերի իրականացման ընթացքը մարզային իշխանության ուշադրության կենտրոնում է, մինչ այժմ ներկայացված 19 ծրագրերից հաստատվել է 9 -ը: Սուբվենցիոն հատկացումների շրջանակում իրականացվել է Ախուրյան խոշորացված համայնքի Նոր Ախուրյան թաղամասի ճանապարհի վերանորոգումը: Ասֆալտապատվել է 1314մ հատված: Ծրագրի արժեքը 43մլն դրամ է, պետությունը տրամադրել է գումարի 40%-ը, համայնքի մասնակցությունը 60% է: Աշխատանքներն իրականացվել են «Դուստր Մոնիկա» ընկերության կողմից:



Միջազգային ծրագրեր

ՄԱԿ-ի Արդյունաբերական զարգացման կազմակերպության (UNIDO) և ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի կողմից 2018 թվականին իրականացվել են երեք ոլորտային ծրագրեր.

- Հնդկացորենի վերամշակման գործարանի հիմնում (Բավրա բնակավայր),
- Բարձրարժեք պանրի արտադրություն (Հայկավան և Մեծ Մանթաշ)
- Զրի և խոտաբույսերի արտադրություն (Արևշատ):



Շիրակի մարզի Ամասիա համայնքում բրդի վերամշակման արտադրամասի հիմնում

Առաջնահերթ խնդիրների լուծման ծրագրում պետական բյուջեից տրամադրված միջոցներից 20 միլիոն 973 հազար դրամ գումար է նախատեսվել Ամասիայի բրդի վերամշակման արտադրամասի հիմնանորոգման և որպես արտադրամաս հարմարեցնելու համար: Նորոգվել է շուրջ 400 քառակուսի մետր մակերեսով շինություն: Բրդի վերամշակման ծրագրի իրականացումը նպաստելու է Ամասիայում աշխատատեղերի ստեղծմանը, համայնքի 10 բնակավայրերում բրդի վերամշակման ողջ արժեչողայի զարգացմանը: Նախատեսվում է կարպետագործության զարգացում, բրդյա արտադրանքի հետ կապված ծառայություններ մատուցող ՓՄՁ-ների գործունեության խթանում:

Ծրագրի ֆինանսավորումը՝ Եվրոմիության հայաստանյան պատվիրակություն, Մարդը կարիքի մեջ ՀԿ, ՀՀ Գյուղատնտեսության նախարարություն, Ամասիա համայնք, ՀՀ կառավարության աջակցություն:



Ֆրանկոֆոնիայի 17-րդ գագաթաժողով

Ֆրանկոֆոնիայի ավան, որտեղ ներկայացված են մարզի բնութագրող, մարզի ավանդույթների մասին պատմող, քաղաքային կենցաղին ու արհեստներին բնորոշ ցուցանմուշներ՝ գյումրեցուն հատուկ ֆայտոնը, մուշուրբեն:

2018-ին Ֆրանկոֆոնիայի ավանն անցկացվում է «Ապրել ու ստեղծել միասին» կարգախոսով: Ներկայացվում է մասնակից երկրների մշակութային և լեզվական ողջ բազմազանությունը, մասնակից պետությունների զբոսաշրջային հնարավորությունները, արվեստը, մշակույթը:



Ֆրանկոֆոնիայի 17-րդ գագաթաժողով

ՀՀ Շիրակի մարզպետարանը Ֆրանկոֆոնիայի 17-րդ գագաթաժողովի շրջանակներում կազմակերպված Ֆրանկոֆոն ավանում Հայաստանը ներկայացնող տաղավարում ըստ արժանվույն ներկայանալու և կազմակերպչական աշխատանքներին ցուցաբերած աջակցության համար ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության և Զբոսաշրջության կոմիտեի կողմից պարգևատրվեց շնորհակալագրով:



Եվրասիական Շաբաթ

Meridian Expo & Event Centre – ում մեկնարկեց՝ «Եվրասիական Շաբաթ»-ը Եվրասիական տնտեսական միության ամենամյա գործնական միջոցառում է, որը արդյունավետ երկխոսության հարթակ է Եվրասիական տնտեսական միության ստեղծած բիզնեսի զարգացման, գործիքների քննարկման, ինչպես նաև գլոբալ մարտահրավերների պայմաններում տարվող Եվրասիական տնտեսական միության տնտեսական զարգացման ռազմավարության աշխատանքների համար:



Զօգտագործվող կամ ոչ նպատակային օգտագործվող գույք



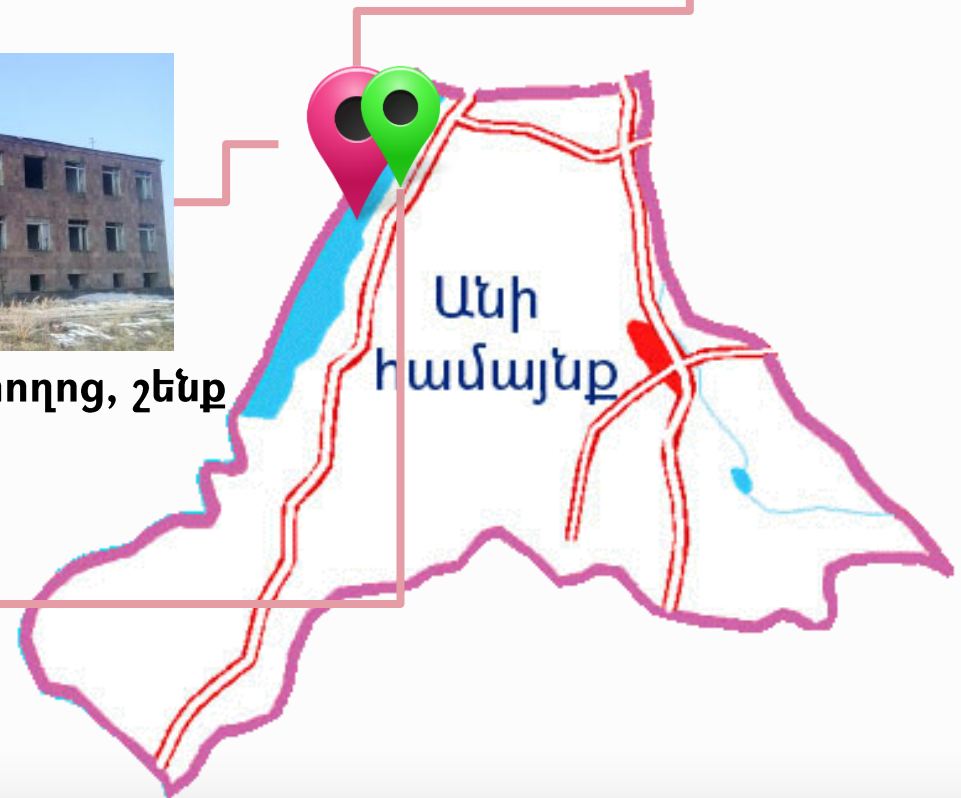
Մանկապարտեզի շենք, հասցե՝ գ. Շիրակավան, 4-րդ փողոց, շենք 41, ընդամենը 220 մ²



Մշակույթի տան շենք, հասցե՝ գ. Շիրակավան, 4-րդ փողոց, շենք 37, ընդամենը 360 մ²



Արտադրամաս /պահեստ, հասցե՝ գ. Շիրակավան, 4-րդ փողոց, շենք 39/3, ընդամենը 80 մ²



Զօգտագործվող կամ ոչ նպատակային օգտագործվող գույք



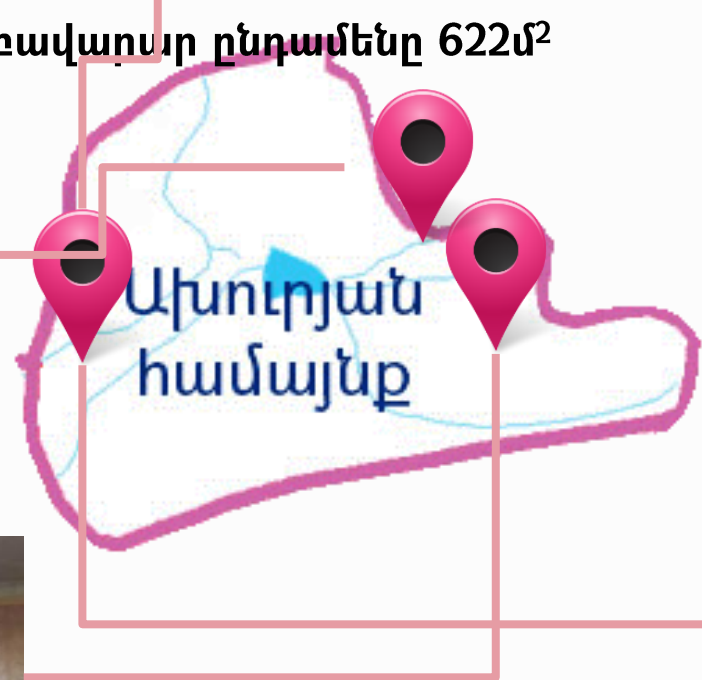
Թիվ 2 վարչական շենք, վիճ. բավարար ընդամենը 622մ²



Բաղնիքի շենք, Հովիտ,
վիճ. բավարար

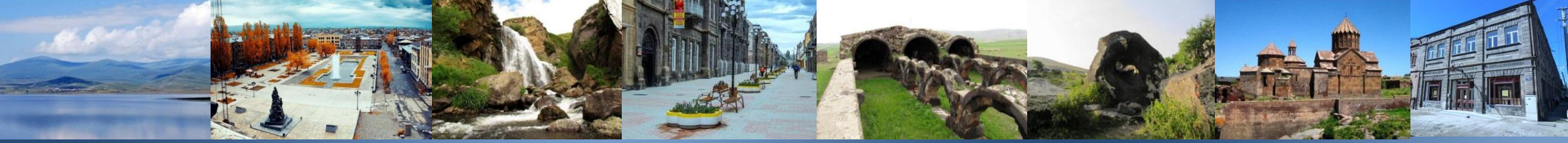


Բաղնիքի շենք, կիսաքանդ, Ջրառատ



Կիսակառույց բնակելիներ, հասցե՝ Յուրի Ղամբարյան 26ա,
18ա, 2ա, 38ա, 39ա, կիսակառույց, ընդամենը 2540 մ²

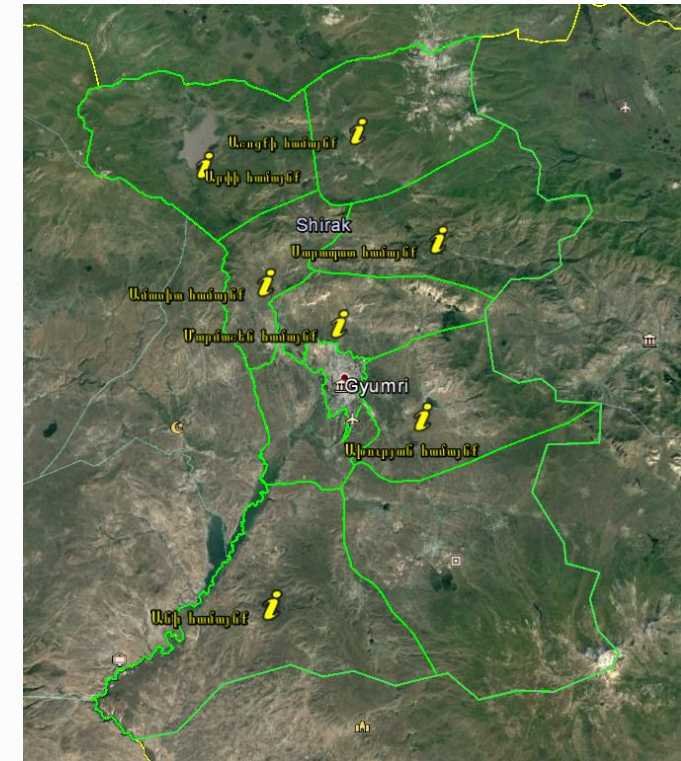
ԶԲՈՍԱՇՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

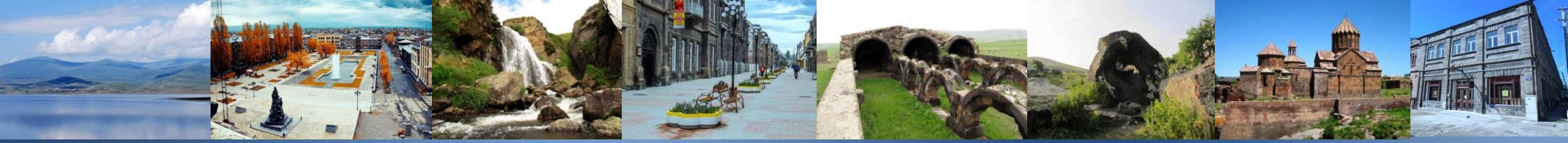


2018 թ.

Հայեցակարգում առանձնացված են մարզի զբոսաշրջային հետևյալ հիմնական ուղղությունները

- Քաղաքային զբոսաշրջություն
- Խոհանոցային զբոսաշրջություն (Գաստրոտուրիզմ)
- Պատմաճարտարապետական զբոսաշրջություն
- Ակտիվ զբոսաշրջություն



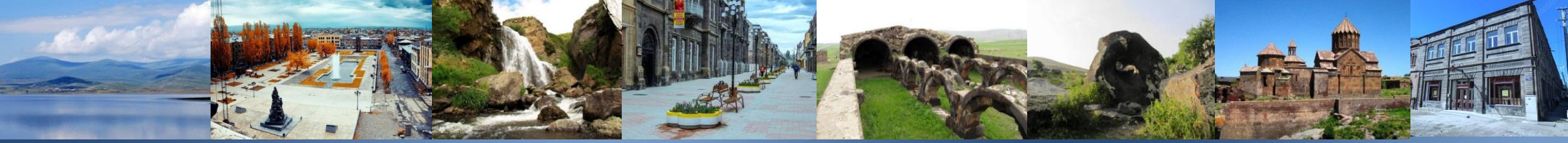


• Քաղաքային զբոսաշրջություն

«Կոմայրի» պետական պատմա-ճարտարապետական արգելոցի պահպանման տարածքը կազմում է մոտ 1000 հա, որում ընդգրկված են պատմության և մշակույթի ավելի քան 1100 հուշարձաններ:

Քաղաքում և մարզում առկա են պատմամշակութային տարբեր օջախներ՝ թանգարաններ, թատրոններ, ցուցասրահներ, արհեստանոցներ: Այստեղ ապրում և ստեղծագործում են բազում հետաքրքիր մարդիկ՝ նկարիչներ, քանդակագործներ, երաժիշտներ, գրողներ, ազգային ոճով ու ավանդույթներով աշխատող արհեստավորներ:

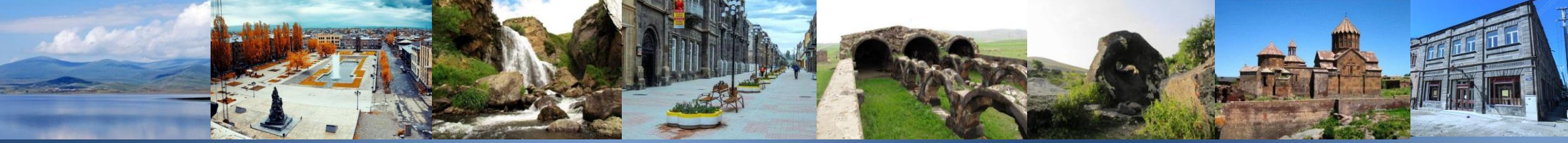




• Խոհանոցային զբոսաշրջություն (Գաստրոտուրիզմ)

Շիրակի մարզում մեծ թիվ են կազմում միայն մարզին բնորոշ ճաշատեսակները: Շիրակի էնդեմիկ խոհանոցում պատմականորեն մեծ տեղ են զբաղեցրել ոչ միայն այսօր մեծ ճանաչում ունեցող և ավանդական ճաշատեսակները (քյալլան, թաթար - բորակին, քարի քյուֆթան, չանադը, դազան-խորովածը, պոչի խաշլաման, չորթանը, ոսպով, բլդուրով, բանջարեղեններով և չոր մրգերով շիլաներն ու ապուրները և այլն), այլ նաև՝ տարբեր ծիսակատարությունների և տոների առթիվ պատրաստվող տոնական ուտեստները (կաղանդի գաթան, պասուց տոլման, տարաբնույթ քաղցրավենիքները, տոնական խաշիլները, ձվածեղներն ու կարկանդակները):

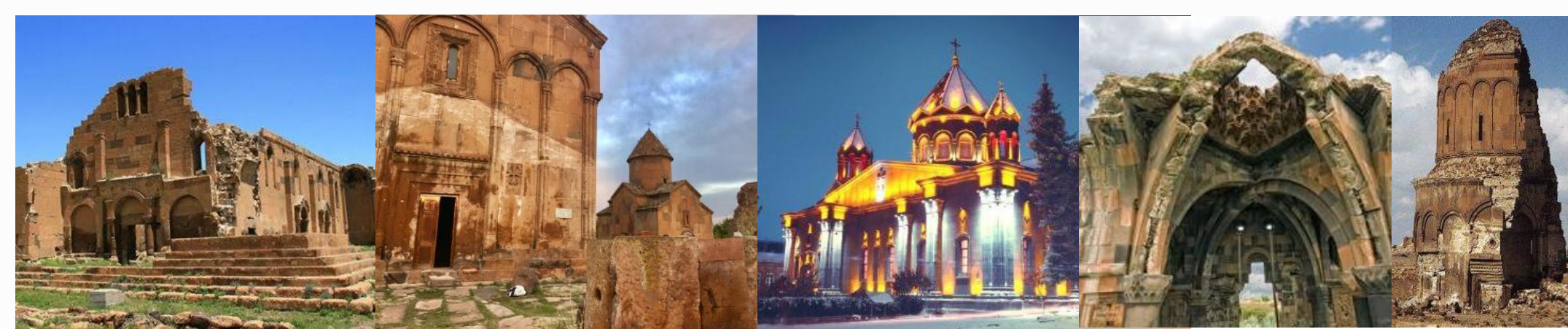


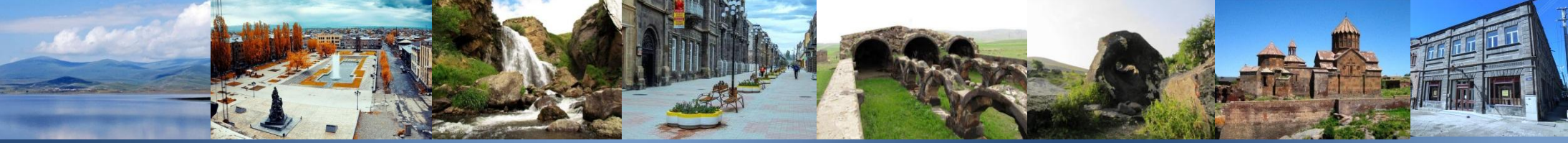


• Պատմաճարտարապետական զբոսաշրջություն

Շիրակի մարզում առկա են ավելի քան 200 պատմական հուշարձաններ և կոթողներ, որոնցից շատերն ունեն հազարամյակների պատմություն և ներկայացնում են ինչպես հեթանոսական, այնպես էլ քրիստոնեական ժամանակաշրջանները:

Անի մայրաքաղաքին մոտ լինելու հանգամանքը և դիտարկման լայն տեսարան ապահովելու հնարավորության առկայությունը կարող է նպաստել մարզում ևս մի մասսայական և հետաքրքիր ուղղության զարգացմանը:

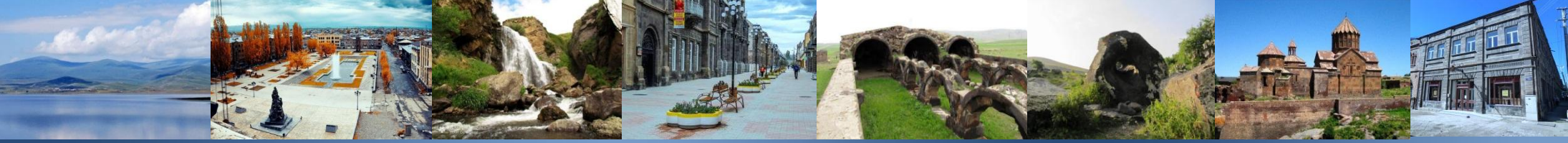




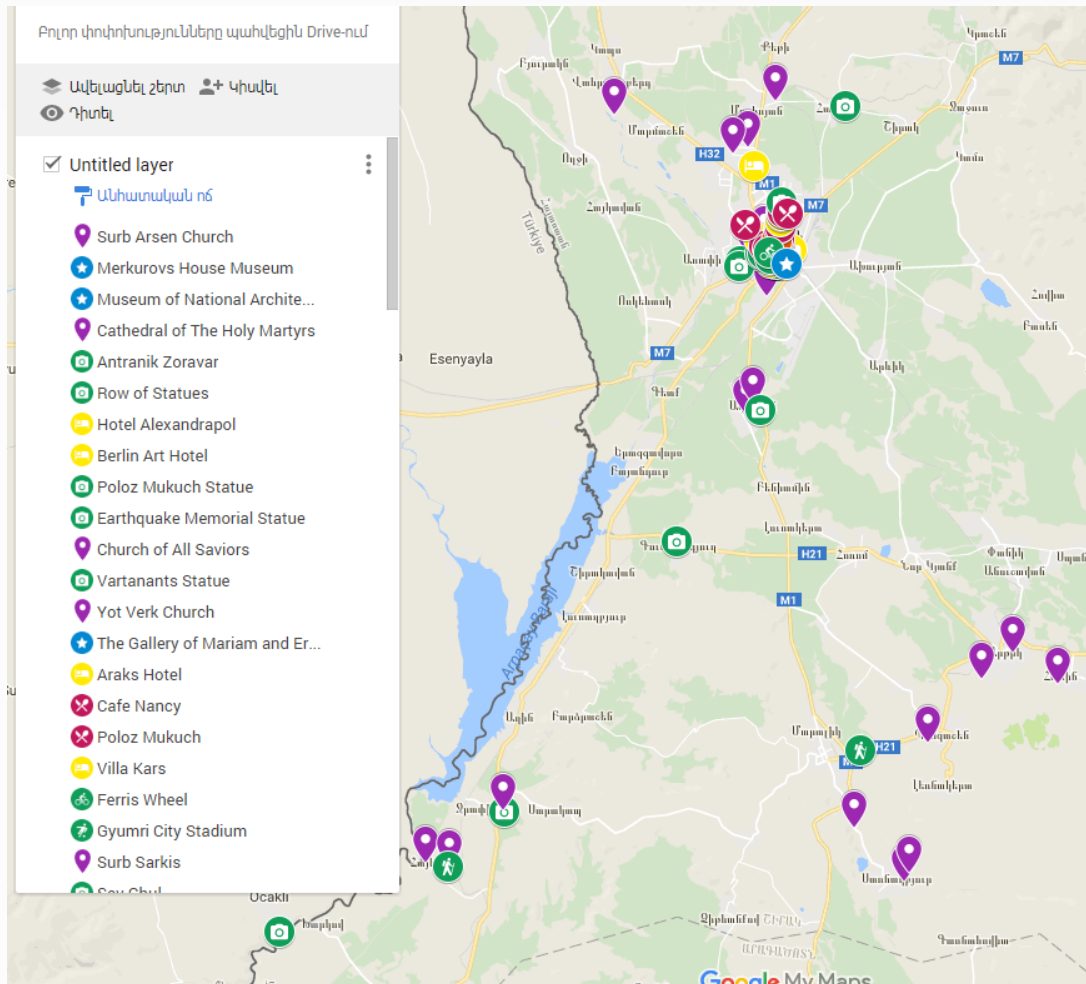
• Ակտիվ զբոսաշրջություն

Շիրակի մարզը հարմար է ինչպես ամառային, այնպես էլ ձմեռային զբոսաշրջության զարգացման համար: Ձմեռային զբոսաշրջության զարգացման առումով մարզն ունի մի քանի անվիճելի առավելություններ, որոնցից հիմնականներն են. սեզոնին՝ ձյան մշտական առկայությունը, արևոտ օրերի մեծ քանակը ձմռան ամիսներին, ինչը մեղմում է ցրտի գործոնը, հարմար բնական լանդշաֆտները՝ ձմեռային մարզաձևերի զարգացման համար, ճանապարհա – տրանսպորտային կայացած ենթակառուցվածքներն ու աշխարհագրական բարենպաստ դիրքը:





Շիրակի մարզի զբոսաշրջային երթուղիների էլեկտրոնային քարտեզ



Jrapi Caravanserai



Jrapi rebuilt an 11th c. Silk Road caravanserai when the Akhuryan reservoir was constructed. A "caravanserai" was a roadside inn built to shelter people, goods and animals along ancient caravan routes. Next to the Jrapi Caravanserai it can be found a stone by stone reconstructed, black and red tuff 1874 church, and the foundations of a single nave 11th c. church.

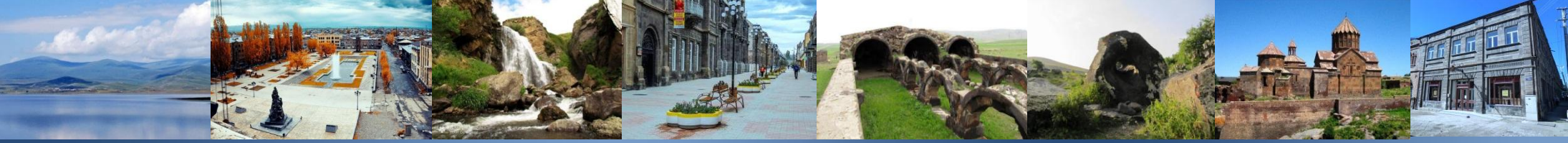
Մանրամասներ Google

Բեռնակցել

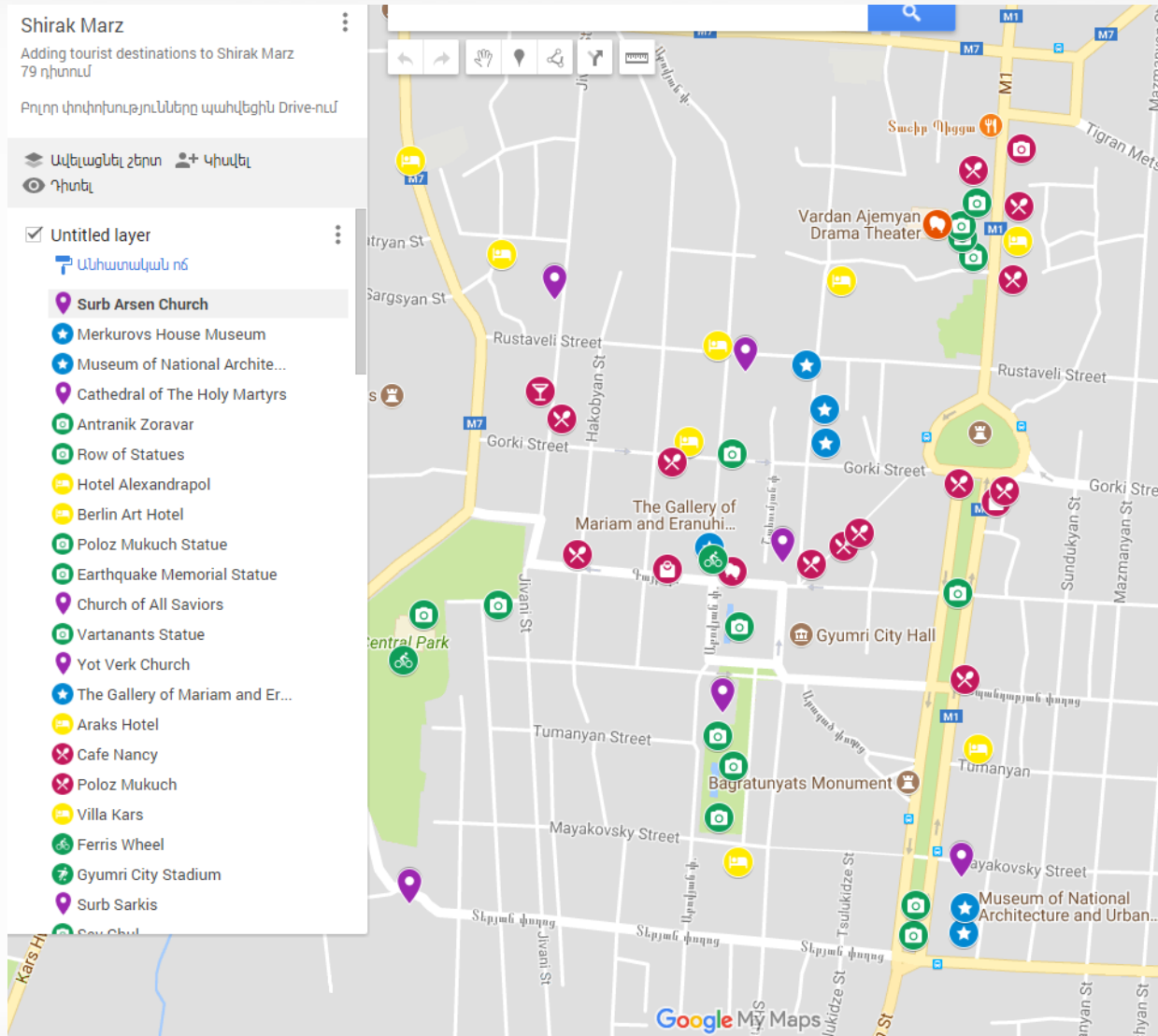
Քարտեզներից
Հայաստան

40.55312, 43.69525

https://www.google.com/maps/d/edit?mid=14OPAJxi0JREq10NdiRtlf_XU5mK1vdpe&ll=40.751867083020144%2C43.88307535000001&z=10



Շիրակի մարզի զբոսաշրջային երթուղիների էլեկտրոնային քարտեզ



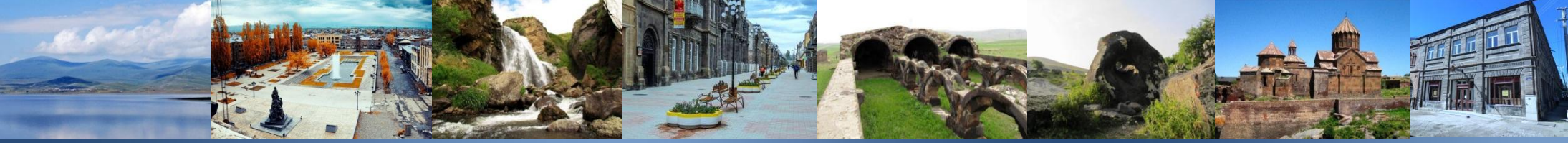
Earthquake Memorial Statue



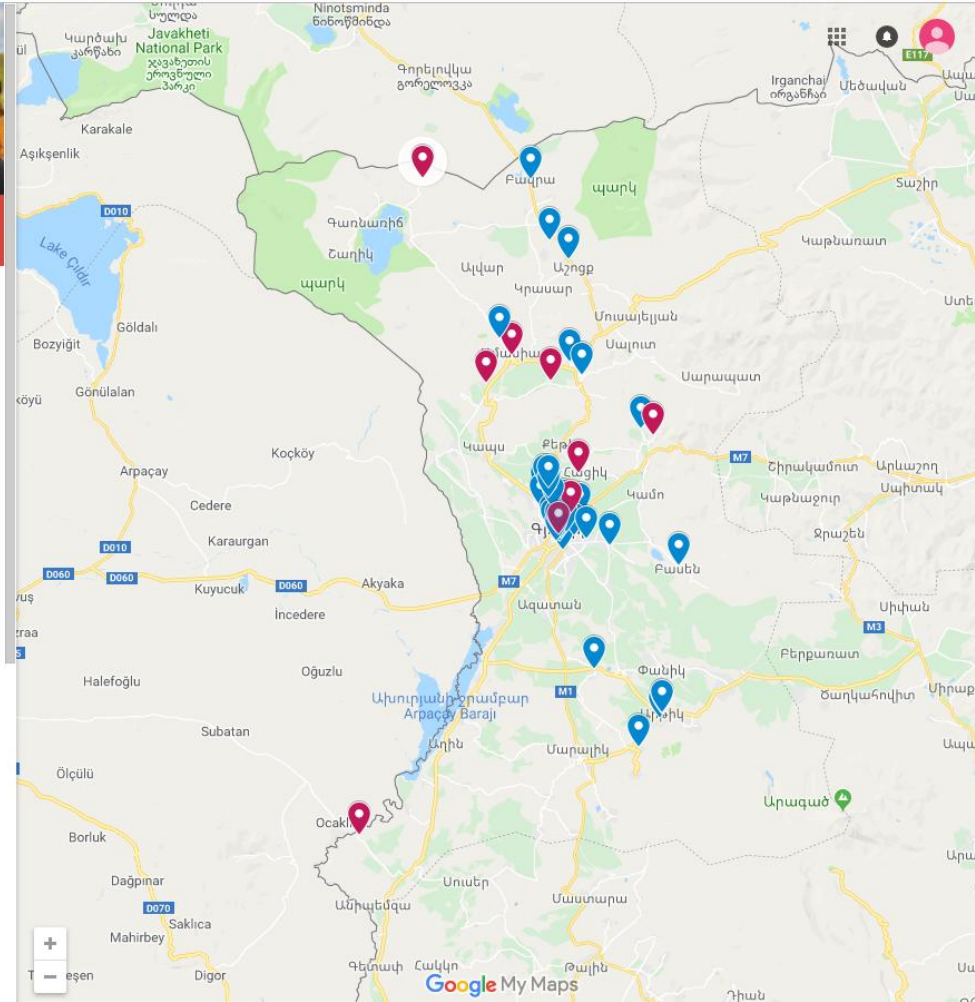
Balcony from film "Our childhood Tango"



https://www.google.com/maps/d/edit?mid=14OPAxi0JREq10NdiRtlf_XU5mK1vdpe&ll=40.751867083020144%2C43.88307535000001&z=10



Շիրակի մարզի հետաքրքիր կենցաղավարությամբ ապրող մարդիկ /ԻՆՏԵԳՐՎԱԾ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ/



← Irina Tadevosyan - Իրինա ...

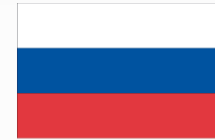
название
Irina Tadevosyan - Իրինա Թադևոսյան

описание
English text below
Մարդիկ ում տեսնելու համար կարևոր է գալ Շիրակի մարզ:

Իրինա Թադևոսյան, Դարիկ բնակավայր, Շիրակի մարզ

Ագրոտուրիզմի և էկոմշակութային բացառիկ օրինակներից մեկին կարող եք ականատես լինել՝ այցելելով Շիրակի մարզի Դարիկ բնակավայր: Այցելելով Դարիկ դուք հնարավորություն ունեք ծանոթանալու ոչ միայն «Արվի լիճ ազգային պարկի» կենդանական և բուսական աշխարհին, այլև ծանոթանալ Իրինա Թադևոսյանի մշակութային առանձնահատկությունների պահպանմանն ուղղված գործունեությանը Դարիկ բնակավայրում, անձամբ գրկել և գուրգուրել Հայկական գամփոների և Վանա կատուներին:

Ձեզ ենք ներկայացնում hetq.am-ի և mediamax.am-ի պատրաստած զեղեցիկ նյութերը:
<https://hetq.am/hy/article/91819>
<https://mediamax.am/am/news/special-report/30059/>
 Լուսանկարը՝
 Mediamax.am-ի
 Համեցեք Շիրակ,



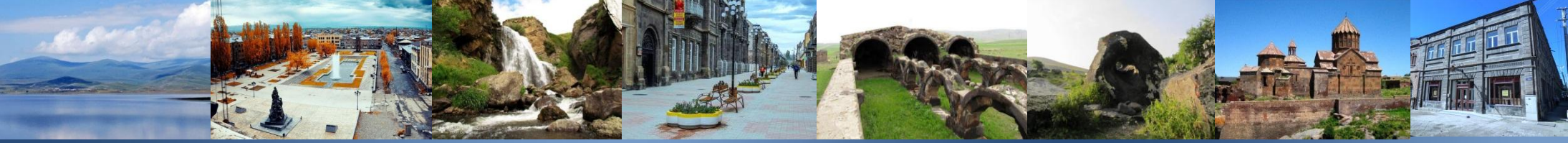
With financial support
from the Russian Federation



Empowered lives.
Resilient nations.

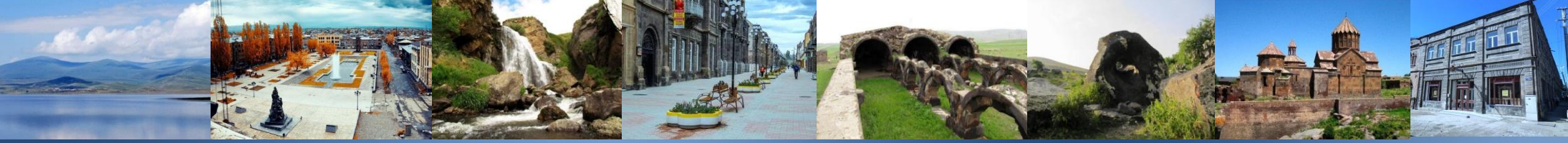


Ինտեգրված Գյուղական
Զբոսաշրջության Զարգացում Ծրագիր



Շիրակի մարզի պատվիրակությունը մասնակցել է հայ-ռուսական միջտարածաշրջանային 7-րդ համաժողովին, որի շրջանակներում ներկայացրել ենք ՀՀ Շիրակի մարզի զբոսաշրջության զարգացման հայեցակարգը, մարզի զբոսաշրջային հնարավորությունները (30 զբոսաշրջային վայրեր) և զբոսաշրջության զարգացմանը նպաստող ծրագրերը:





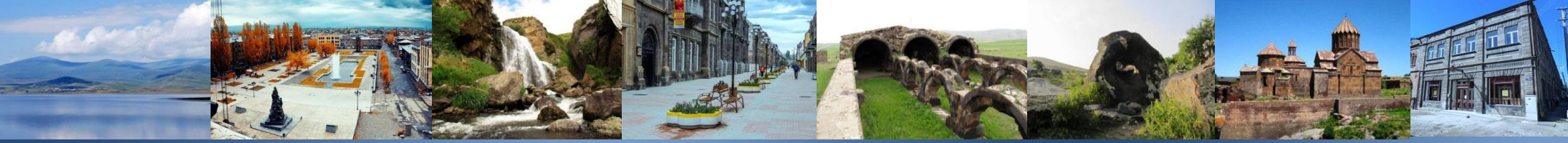
2018թվականին ներկայացվել է ՀՀ Շիրակի մարզի երեսուն զբոսաշրջային տարածքներ և տաս զբոսաշրջության զարգացման ծրագրեր:

ՀՀ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ 30 ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

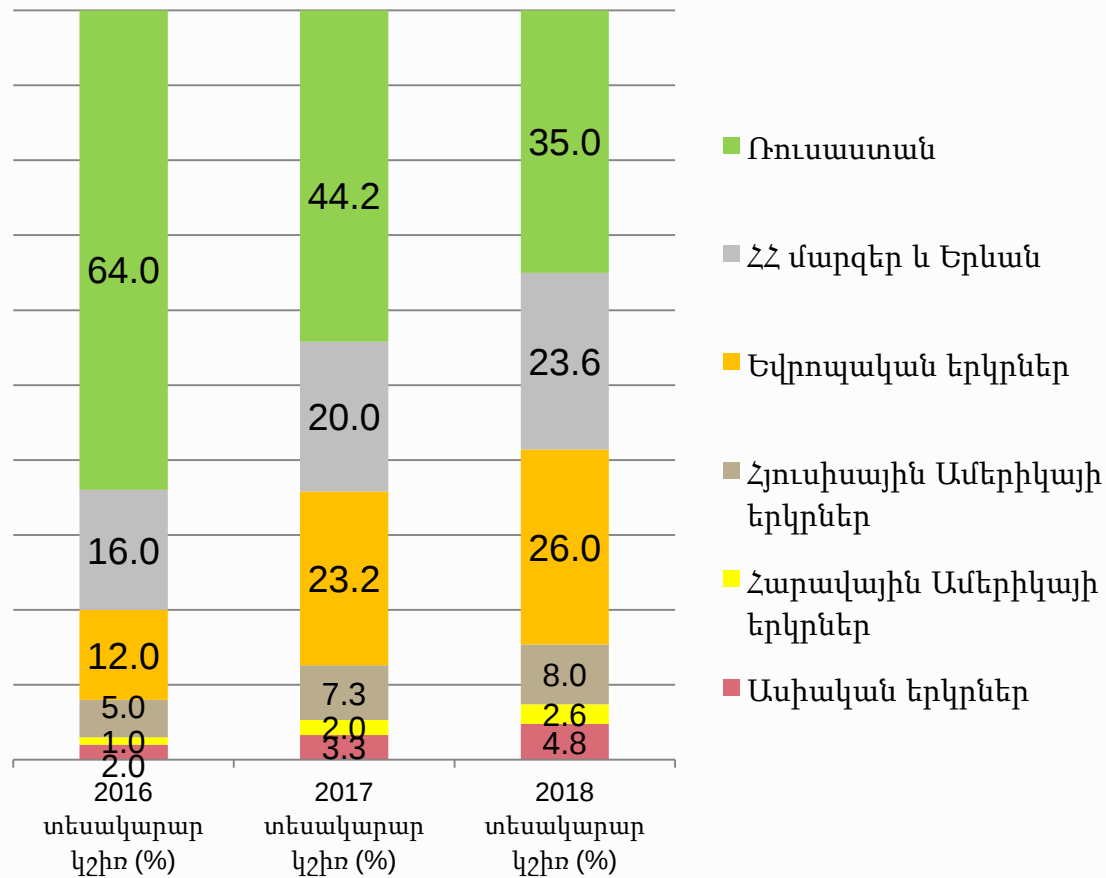


1. Երեբունյացի տաճար (Անի համայնք, գ.Անիպենյա)
2. Հաղիմավանք (գ.Հաղիմ)
3. «Արփի լիճ» ազգային պարկ (Արփի համայնք)
4. Սառնաղբյուրի աղբյուրներ , Թաղևոս Առաքյալ եկեղեցի, Սուրբ Հակոբ վանք (Անի համայնք)
5. Միևսա Ավետիսյանի տուն-թանգարան (Մարմաշեն համայնք, գ.Ջաջուռ)
6. Լմբատավանք (Արփիկ համայնք)
7. Ծակ քար (գ.Պեննաշեն)
8. Մարմաշենի վանք (Մարմաշեն համայնք)
9. Մազսիմ Գորկու Անվան Կենտրոնական Այգի (ք.Գյումրի)
10. Կրասարի եռաթիցք կամուրջ (Աշոցք համայնք, գ.Կրասար)
11. Աշոցքում անցկացվող դաիսկային փառատոն
12. Արագած լեռը, որպես ձմեռային տուրիզմի և լեռնազնացության զարգացման վայր
13. Ջրափի Քարավանատուն
14. Արջայաբլուր ամրոց (գ.Գուսանազուլ)
15. «Կուլիանի» երկրագիտական թանգարան (գ.Սպանդարյան)
16. Սև Բերդ (ք.Գյումրի)
17. Պայտաձև ամրոց (ք.Գյումրի)
18. Սբ. Լշան եկեղեցի (ք.Գյումրի)
19. Ամենափրկիչ եկեղեցի(ք.Գյումրի)
20. Սուրբ Աստվածածին(Սուրբ Յոթ Վերք) եկեղեցի (ք.Գյումրի)
21. Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի
22. Ռուսական եկեղեցի (Պլավան ժամ.ք. Գյումրի)
23. Հովհաննես Շիրազի տուն-թանգարան (ք.Գյումրի)
24. Ասլամազան քույրերի պատկերասրահ (ք.Գյումրի)
25. Քաղաքային կենցաղի և ազգային ճարտարապետության թանգարան (Ձիթողցոնց տուն-թանգարան, ք.Գյումրի)
26. Ավետիք Իսահակյանի տուն-թանգարան (ք.Գյումրի)
27. Միեր Մկրտչյանի հուշատուն-թանգարան (ք.Գյումրի)
28. Չերքեզի ծոր (ք.Գյումրի)
29. «Կումայրի» պատմական արգելոց(ք.Գյումրի)
30. Խեցեգործության դպրոց (ք.Գյումրի)

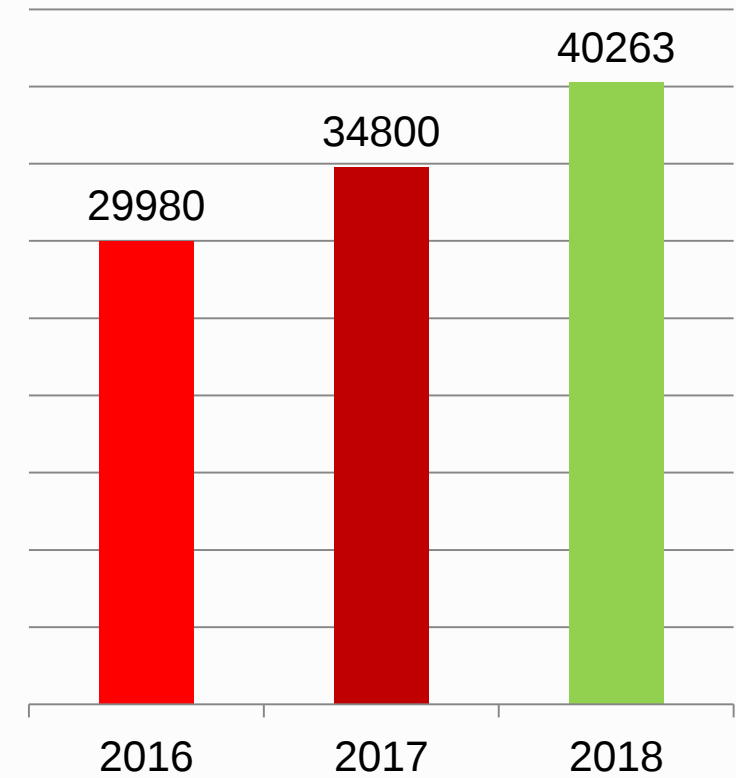


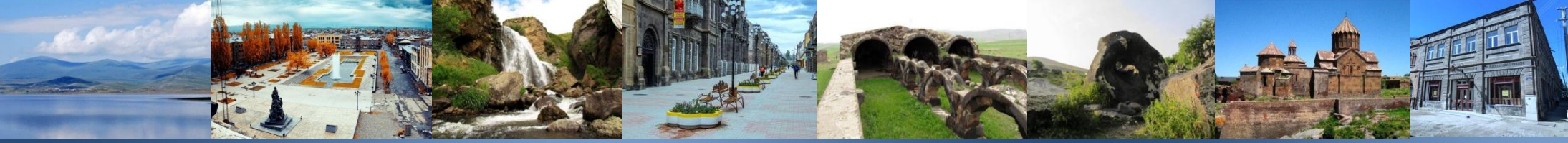


ՀՀ Շիրակի մարզ այցելած զբոսաշրջիկների տեսակարար կշիռը

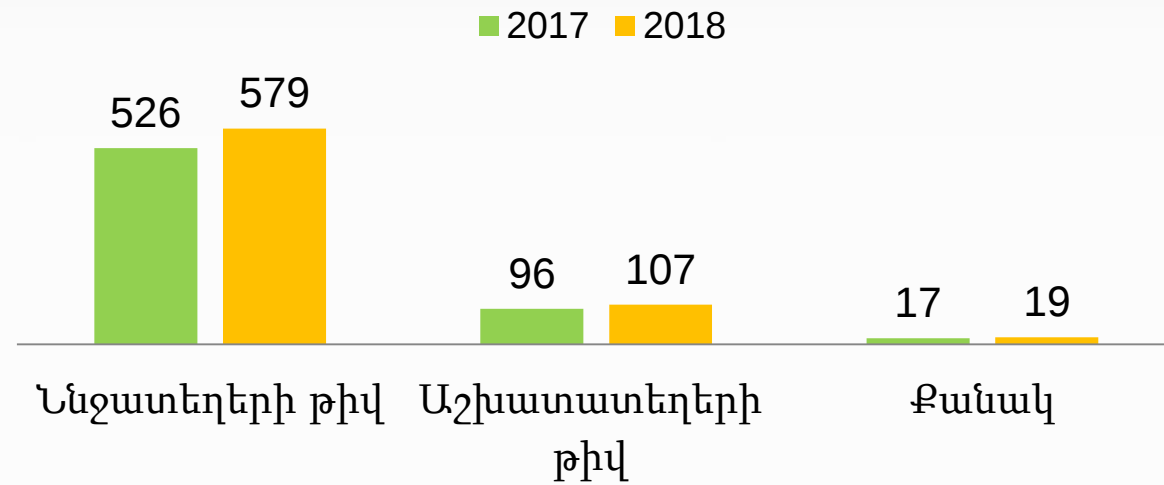


Զբոսաշրջիկների թիվ

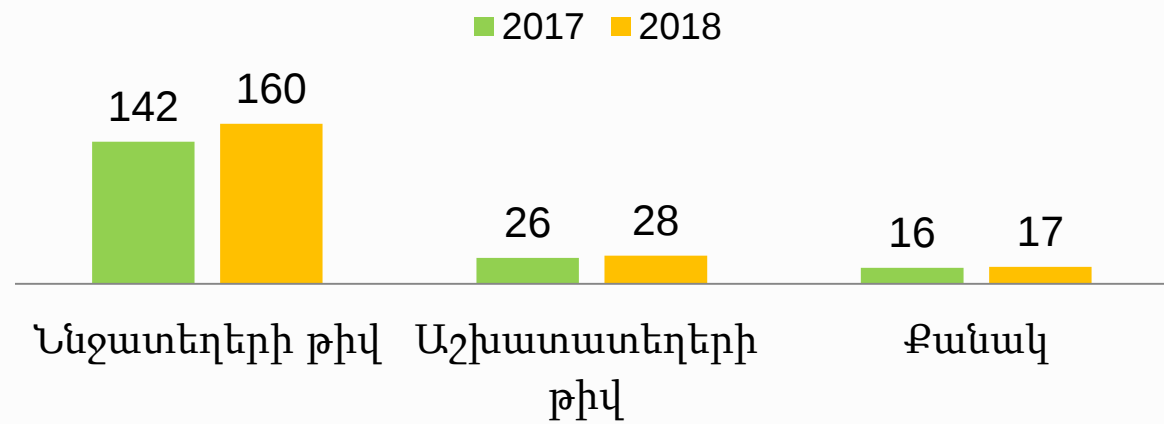


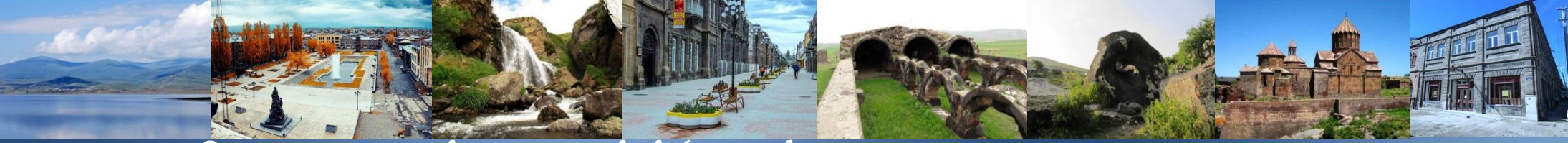


Հյուրանոցներ



Հյուրատներ/B&B





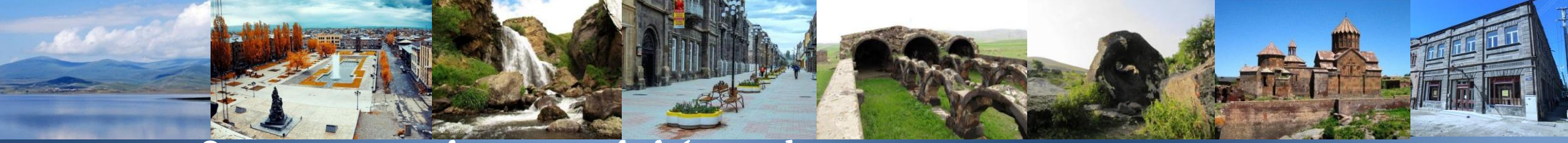
Զբոսաշրջության զարգացման ծրագրեր

Արփի լիճ

Այստեղ կարող են մատուցվել սպորտային զբոսաշրջության հետ առնչվող հետևյալ ծառայությունները.

- դահուկավազք,
- ձկնորսություն,
- նավակների վարձակալություն,
- հրաձգային սպորտ,
- հեծանվային երթուղիների ստեղծում,
- քայլարշավային երթուղիների ստեղծում,
- ձիավարում՝ մուտք գործելով վայրի բնություն՝ ձիերի ուղեկցմամբ,
- փեյնթ բոլ (Paint Ball) –ի (խմբային տեխնիկական սպորտաձև՝ գունավոր հեղուկ պարունակող գնդակների կիրառմամբ) զարգացում,
- քեմփինգ փլեյսերի (Camping place) (տարածք, որտեղ մարդիկ կրող են գիշերել վրանների ստեղծում,
- թյուբինգ (Tubing)-ի (սահում ռետինե սահնակների միջոցով) զարգացում,
- չմուշկների, սահնակների և դահուկների վարձակալություն,
- շոգեբաղնիքների՝ (փոքր շինություն, որտեղ մարդիկ, գոլորշու և բարձր ջերմաստիճանի պայմաններում, քրտնելով վերականգնում են իրենց էներգիան) կառուցում,
- թռչնադիտարկման (birdwatching) ուղղության և ենթակառուցվածքների ստեղծում:
- արշավներ դեպի «Արփի լիճ» ազգային պարկ, որտեղ առկա է յուրահատուկ բնություն և կեսաբազմազանություն,





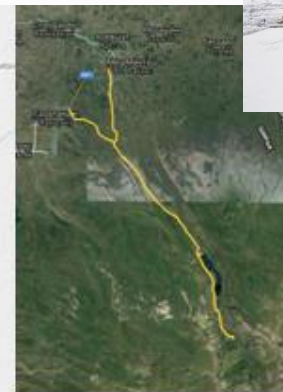
Զբոսաշրջության զարգացման ծրագրեր

Թեմատիկ հյուրատների ցանցի և կայուն զարգացման ծրագիր Շիրակի մարզում

- Մշակել և ապահովել երթուղի/ճանապարհի դեպի Արագած լեռան հարավային մաս
- Ընդլայնել արկածային ճանապարհորդությունների հնարավորությունները
 - ա) քայլարշավների
 - բ) լեռնային հեծանվարշավների
 - գ) էլեկտրա-հեծանվարշավների (e-biking)
 - դ) ամենագնացներով արշավների (jeeping)
 - ե) լեռնային դահուկասահքի համար (mountain skiing)

ՀՀ Շիրակի մարզում զբոսաշրջային երթուղիների մշակումը որպես օտարերկրյա այցելուների թվի աճի գրավական

Երթուղիները տեղադրվելուն են Շիրակի մարզ անվամբ անհատական էջով աշխարհի ավելի քան հինգ ամենահայտնի տուրիստական պորտալներում ինչպիսիք են wikiloc.com, gpsies.com, hikingproject.com, geoladders.com mapmyhike.com կայքերում



Օգտագործել մարզի հնարավորություններից մեկը՝ պատմական
Անի մայրաքաղաքին մոտ գտնվելու հանգամանքը:

Դյուրացվել է մարզի զբոսաշրջային գործակալությունների
մոտքը սահմանային շերտ՝ ՀՀ Շիրակի մարզի Խարկով
բնակավայրի տարածք՝ Անիի ավերակները դիտելու համար



Դի-Վի-Վի Ինթերնեյշնլ հայաստանյան գրասենյակի աջակցությամբ «ԵՄ հանուն մշակույթի, առավել ուժեղ համայնքներ և տեղական նախաձեռնություններ» եռամյա ծրագրի շրջանակներում մարզում հանրային քննարկման կազմակերպչական աշխատանքների արդյունքում վերջնական կլաստեր ընտրվել է Արփի խոշորացված համայնքը, որը իր մեջ ներառում է Շաղիկ, Գառնատիճ, Ծաղկուտ, Զորակերտ, Արդենիս և Բերդաշեն բնակավայրերը, որի նպատակն է խթանել զբոսաշրջության զարգացումը:



Շիրակի մարզպետարանը ճանաչվել է «Տարվա լավագույն գործընկեր»

Շիրակի մարզպետարանը՝ ի դեմս մարզպետարանի զարգացման ծրագրերի, զբոսաշրջության և վերլուծության բաժնի, «ԱՌՏ» երիտասարդական, բնապահպանական և խորհրդատվական հասարակական կազմակերպության ու Գյումրի տուր տուրիստական ընկերությունների կողմից ճանաչվել է «Տարվա լավագույն գործընկեր»



Շնորհակալություն